



دارای گواهینامه درجه یک عالی اعتبار بخشی ملی و

استاندارد ایزو ۹۰۰۱ در مدیریت کیفیت

آموزش به بیمار اختلال در هوشیاری



تنظیم و هماهنگی: واحد بهبود کیفیت، آموزش و پژوهش

بیمارستان امام حسین (ع)

مشهد مقدس، خیابان شهید مفتاح، خیابان وحید، وحید ۳

تلفن: ۳۲۷۸۷۰۰۱

مراجعه کننده‌ی گرامی در صورت بروز هر گونه سوال و ابهام در رابطه با آموزش‌ها می‌توانید با شماره تلفن‌های ۳۲۷۸۷۸۸ و ۳۲۷۸۷۶۶۵ "کلینیک پرستاری آموزش سلامت" تماس بگیرید. کارشناسان ما در این کلینیک روزهای اداری از ساعت ۷:۰۰ تا ۱۳:۰۰ پاسخگوی شما می‌باشند.

شماره سند: ۷۵۳۰ ف شماره بازنگری: ۱

تاریخ آخرین بازنگری: ۱۴۰۳/۰۴/۳۰ تاریخ آخرین ابلاغ: ۱۴۰۳/۰۵/۰۳

تاریخ بازنگری بعدی: ۱۴۰۴/۰۵

این که شرایط بیمار بعد از برطرف شدن اختلال هوشیاری به چه صورت است به عوامل مختلفی بستگی دارد اما معمولاً وقتی بیماری این اختلال را می‌گذراند و هوشیار می‌شود، با گذشت زمان و با کمک درمانگران، فیزیوتراپی و کاردرمانی و سایر کادر درمان به شرایط مطلوب‌تری می‌رسد.

علائم خطر در بیماران با اختلال کاهش هوشیاری:

- کاهش شدت هوشیاری
- بیقراری و تغییرات شدید رفتار
- سردرد شدید
- تب بالا و یا بروز تشنج

که این علائم می‌تواند نشانه‌هایی از تشدید اختلال هوشیاری بوده و در صورت مشاهده این علائم باید به سرعت پزشک را مطلع نمود. مراجعه کننده‌ی گرامی در صورت نیاز می‌توانید سایر مطالب آموزشی مرتبط و یا مورد نیاز خود را از طریق اسکن کد QR و یا ورود به لینک مشاهده نمایید.

<http://Imhh.ir/download/pamflet/LOC>



منبع:

• www.medlineplus.com

پیشگیری از عفونت:

در بیماران دچار اختلال هوشیاری خصوصاً آن بیمارانی که در وضعیت کما به سر می‌برند، پیشگیری از بروز عفونت اهمیت زیادی دارد: این پیشگیری شامل مراقبت در برابر عفونت‌های تنفسی و ایجاد زخم بستر می‌باشد. زخم بستر زخم‌هایی هستند که روی بدن فردی که مدتی بدون حرکت بوده دیده می‌شود. داشتن تغذیه مناسب و فیزیوتراپی و حرکت اندام‌ها، تغییر وضعیت بیمار در تخت و ماساژ اندام‌ها می‌تواند در پیشگیری از زخم بستر و عفونت ناشی از آن موثر باشد.

خانواده‌ی شخصی که در کما بسر می‌برد نیز می‌تواند به مراقبت از بیمار خود کمک کنند. آنها با عیادت از بیمار، خواندن کتاب برای او، صحبت کردن با او و حتی گذاشتن موسیقی می‌تواند به بیمار کمک کنند زیرا بیمار در این حالت معمولاً قدرت شنوایی دارد و فقط نمی‌تواند پاسخ دهد. گریه و بی‌قراری در بالین بیمار معمولاً بر شرایط بیمار نیز تاثیرگذار می‌باشد.



همراه گرمی، پمفلت زیر حاوی نکات آموزشی عمومی در رابطه با شرایط فعلی بیمار شما می‌باشد. لطفا مطالب را مطالعه نموده و در صورت داشتن ابهام، سوالات خود را از پزشک و پرستار بپرسید.

برای درک بهتر اختلال در هوشیاری اول باید بدانیم

هوشیاری یعنی چه؟

هوشیاری، حالتی از اطلاع، آگاهی و شناسایی از خود و محیط بوده و شامل توانایی آگاه بودن در رابطه با زمان، مکان و اشخاص است. به عبارتی یعنی شخص هوشیار خودش را می‌شناسد و در رابطه با محیط و زمان آگاه است.

اختلال در هوشیاری:

اختلال در هوشیاری به وضعیتی گفته می‌شود که در آن فرد توانایی خود را برای درک محیط اطراف و پاسخ‌دهی به آن به صورت طبیعی از دست می‌دهد. این وضعیت می‌تواند به صورت ناگهانی، یا تدریجی بروز کند. اختلال در هوشیاری یعنی بیمار هوشیار است ولی به اندازه‌ی یک فرد هوشیار آگاه نیست، که این اختلال به علت‌های متفاوت می‌تواند بروز کند و درجات مختلفی دارد. کاهش در پاسخ‌دهی، بروز رفتارهای غیرعادی و نامناسب، خواب‌آلودگی و گیجی مفرط و عدم توانایی در تمرکز همگی می‌توانند به عنوان درجاتی از کاهش هوشیاری در نظر گرفته شوند.



کما:

فرد در کما زنده است اما قادر به حرکت و پاسخ‌گویی به افراد و محیط پیرامونش نیست، در واقع مغز در پایین‌ترین مرحله هوشیاری خود فعالیت می‌کند. فرد در این حالت توانایی فکر کردن و آگاهی از محیط اطراف خود را از دست داده است و معمولا در حالتی مانند خواب به سر می‌برد. در این افراد ممکن است حرکات خودبه‌خودی رخ دهد و حتی چشم‌ها ممکن است در پاسخ به محرک‌های خارجی باز شوند یا حتی گریه و خنده وجود داشته باشد. کما ممکن است به عنوان یک عارضه در برخی بیماری‌های زمینه‌ای یا به عنوان نتیجه‌ای از یک آسیب مغزی به وجود بیاید.

عواملی مانند ضربه شدید به سر که مغز آسیب ببیند، تشنج، عفونت‌های مربوط به مغز، آسیب مغزی ناشی از نبودن اکسیژن برای مدت طولانی، مصرف بیش از اندازه دارو، سکته مغزی و در برخی بیماری‌های زمینه‌ای بر هم خوردن تعادل مواد شیمیایی می‌تواند سبب کما شود.

تشخیص اختلال هوشیاری:

برای تشخیص اختلال هوشیاری، بعد از ارائه شرح حال، پزشک احتمالا آزمایشات خون، نوار مغز، MRI، یا CT مغز و مشاوره برای تشخیص قطعی را برای بیمار درخواست خواهد داد و نتیجه‌گیری بر اساس اقدامات انجام شده خواهد بود.

چطور باید از بیماری که اختلال هوشیاری دارد، مراقبت نمود؟

بیماری که دارای اختلال در هوشیاری است و یا در کما به سر می‌برد نیازمند ارائه خدمات درمانی در بخش مراقبت‌های ویژه بیمارستان (ICU) می‌باشد. از این بیماران مراقبت‌های خاصی می‌شود و پزشکان، پرستاران و سایر کادر درمان توجه ویژه‌ای به آنها دارند.

مایعات، مواد غذایی و داروهای مورد نیاز بیمار دارای اختلال هوشیاری، معمولا از طریق آنژیوکت یا لوله تغذیه (که مواد را مستقیما به معده وارد می‌کند)، به بیمار داده می‌شود. (گلاوژ کردن)

حتی بیمارانی که در تنفس نیز مشکل دارند را به دستگاهی وصل می‌کنند که بطور مصنوعی به بیمار تنفس می‌دهد یا نفس‌های او را تقویت می‌کند. (ونتیلاتور)

جهت حفظ رطوبت چشم، شست و شوی دهان، حفظ بهداشت فردی و ... راهکارها و تدابیری خاص شرایط بیمار، برای وی به کار گرفته می‌شود.

کما ندرتا بیشتر از ۲ تا ۴ هفته به طول می‌انجامد. نتیجه‌ی کما به علت، شدت و محل آسیب بستگی دارد. بیمار ممکن است بعد از کما با یک سری مشکلات فیزیکی، روحی و روانی هوشیاری خود را به دست آورد و گاها نیز ممکن است بیمار برای سال‌ها در کما بماند. برای این بیماران شایع‌ترین علت مرگ، مرگ در اثر عفونت می‌باشد. از این بیماران باید تحت شرایط خاص پرستاری و مراقبت نمود.

